

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Β'

6 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΑΡΙΘ. 15

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΛΩΠΕΚΗΝ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι οἱ ἀναγνώσται τῆς «Ἐκκλησίας» τὴν προσήκουσαν ἐπέστησαν προσοχὴν εἰς τὸ ἐν προηγούμενῳ φύλλῳ αὐτῆς δημοσιευθὲν ἔγγραφο τοῦ Μακαρ. Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργεῖον, εἰς ὃ κατηγγέλλοντο αἱ νεοφανεῖς ἐν Ἑλλάδι μέθοδοι τῆς λατινικῆς καὶ τῆς προτεσταντικῆς προπαγάνδας. Οἱ εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς ἀπολιτίστον Ἀνατολὴν θῆλα δὴ φορεῖς τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ ἀξιοτιμώτατοι «φρῆρ» καὶ «πάστορες», διωκόμενοι ἀτέγκτως ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐκ τῆς Τουρκικῆς Ἐπικρατείας, ἡ ὁποία καὶ πρὸς τὴν θρησκείαν μὲν διέκοψε πάντα δεσμὸν, δὲν ἠδύνατο δὲ καὶ νὰ ἀνεγθῆ ἐν τῷ Κράτει τὸ ἀνεξάρτητον Κράτος τοῦ εἰκτύου τῶν διαφόρων λατινικῶν ταγμάτων, τῶν ὁποίων ὁ κύριος σκοπὸς ἦτο ὁ ἐκβιασμὸς τῶν συνειδήσεων τῶν εἰς τὰ σχολεῖα τῶν φοιτῶντων παίδων, καὶ ὁ διὰ τοῦ θρησκευτικοῦ ἐκδιασμοῦ τούτου ἀσφαλῆς χρηματισμὸς, ἔπρεπε νὰ διανοίξουν νέας κλεψύθους, νὰ ἀνακαλύψουν νέας ἀγρίας καὶ ἀπολιτίστους χώρας, εἰς τὰς ὁποίας νὰ μετακομίσουν τὰ φῶτα τοῦ πολιτισμοῦ τῶν καὶ νὰ στήσουν τὰς προσηλυτιστικὰς τῶν παγίδας. Καὶ ἡ ἐμβριθὴς μελέτη τῶν συνθηκῶν τῶν ἀπολιτίστων χωρῶν ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἀπόφασιν, ὅτι ἡ προσφορωτέρα χώρα πρὸς ἐμπέδωσιν καὶ καλλιέργειαν τῆς προπαγάνδας εἶνε ἡ χώρα ἡ Ἑλληνική, διότι αὕτη παρουσιάζει τοὺς εὐνοϊκωτέρους ὅρους πρὸς ἄγραν ψυχῶν καὶ ἅμα κερδοθηρίαν διὰ τῆς καπηλείας τῶν ἱερῶν.

Καὶ πράγματι. Διὰ τοὺς ἐπιχειρηματίας, τοὺς βολιδοσκοποῦντας τὰ διάφορα ἐδάφη πρὸς εὐρεσιν τοῦ διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ προσηλυτισμοῦ καταλληλοτέρου, ἡ σημερινὴ Ἑλλὰς θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῆ ὡς ὑπὲρ πάσαν ἄλλην χώραν εὐφορος εἰς νομὴν προπαγανδικήν. Παραλείποντες τὰς πολλὰς ἄλλας εὐνοϊκὰς συνθήμας, θὰ ἀναφέρωμεν τρεῖς, τὰς κυριωτάτας, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ διάφοροι καλόγηροι ταγματάρχαι τοῦ δυτικοῦ δόγματος θὰ ἠδύνατο εὐλογώτατα νὰ σχηματίσουν τὴν πεποιθήσιν, ὅτι ἡ ὁδὸς, τὴν ὁποίαν ἀφείλοιν νὰ ἀκολουθήσουν, διω-

κόμενοι ἐκ Τουρκίας, εἶνε ἡ ἄγουσα εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Διότι, πρῶτιστα πάντων, ἐν Ἑλλάδι σήμερον ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία διατελεῖ ὑπὸ ἀκήροκτον διωγμὸν. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία πρεσβεύει ἐπισημως τὸ ὀρθόδοξον δόγμα, καὶ, κατὰ λογικὴν ἀκολουθίαν, ἐκ πάντων τῶν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Κράτει θρησκευτικῶν ἱδρυμάτων εὐνοεῖ περισσότερο τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἐπιπολαιότερος παρατηρητὴς τάχιστα πείθεται, ὅτι ταῦτα εἶνε γεγραμμένα μόνον ἐπὶ τοῦ χάρτου, ἔστω καὶ ἂν ὁ χάρτης οὗτος φέρῃ τὸν ὑποβλητικὸν τίτλον τοῦ «Ἑλληνικοῦ Συντάγματος». Μήπως χαρτίνῃ δὲν εἶναι καὶ ἡ ἐπισημοτάτη συνταγματικὴ διαβεβαίωσις, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία σέβεται καὶ ἀναγνωρίζει καὶ τηρεῖ τοὺς κανόνας τῆς ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας; Τοῦτο ὅμως δὲν ἐμποδίζει τὴν Πολιτείαν ὄχι μόνον ἀπλῶς νὰ ἀγνοῇ τὴν Ἐκκλησίαν ταύτην, ἀλλὰ καὶ νὰ τὴν καταδιώκῃ καὶ μάλιστα κατὰ τρόπον ὑπουλον καὶ ἀνανδρον, ἐφ' ὅσον δὲν κηρύττει παρηγορίαν καὶ μετὰ θάρρους τὸν διωγμὸν κατ' αὐτῆς, ἀλλὰ τὴν πλήττει διὰ τῆς δεξιᾶς, ἐνῶ ἔχει αὐτὴν περιπαθῶς διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἐνηγκαλισμένην. Διότι, ἐνῶ διὰ τὰ θρησκευτικὰ τῆς προσχήματα, ἵνα μὴ καταστῆ ἀντιληπτὴ ὑπὸ τοῦ λαοῦ, διατηρεῖ φιλικὰς δὴθεν σχέσεις μετὰ τοῦ κλήρου τῆς ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας καὶ μεταχειρίζεται τοὺς ναοὺς τῆς διὰ τὰς ἐπισημοὺς τῆς ἐμφανίσεις, καὶ ἐνῶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν αὐτὴν παχείας ψευδεῖς ὑποσχέσεις ἐπιδικφιλεῖ ἀδαπάνως, προσποιουμένη τάχα τὸν εὐσεβῆ, ταῦτο χρόνως διὰ τῆς ἐτέρας χειρὸς ὑπογράφει καὶ ἐκδίδει νόμους καὶ διατάγματα, διὰ τῶν ὁποίων δολοφονεῖται ἡ Ἐκκλησία αὕτη εἰς τὰ καίρια, ἀφοῦ ἀφαιροῦνται ἀπ' αὐτῆς τὰ στοιχειωδέστατα καὶ τὰ μᾶλλον ἀπαραίτητα τῶν μέσων, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἠδύνατο καὶ μόνη καὶ ἀβοήθητος νὰ ρυθμισῇ καὶ νὰ προαγάγῃ τὰ καθ' ἑαυτήν. Οὕτως, ἐνῶ φηφίζει δρακοντίους νόμους κατὰ τῆς αἰσχροκερδεῖας καὶ τῆς ληστοφογοδικίας, συγχρόνως δι' ἄλλων νόμων νομιμοποιεῖ τὴν εἰς βάρος τῆς ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας αἰσχροκερδεῖαν, ὀπλιζουσα δ' αὐτὴ ἡ ἴδια τοὺς αἰσχροκερδεῖς δι' ὄπλων νομιμοφανῶν, δημιουργεῖ ἐννόμους ληστοσυμμορίας, λυμαινομένας κατὰ τὸν μᾶλλον ἀσώστολον τρόπον τὴν Ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν, τὰς ὁποίας εἰς μάτην καταγα-

γέλλει ἡ Ἐκκλησία, ἐφ' ὅσον εἶνε ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κράτους ὠργανωμένοι! Πῶς, λοιπόν, νὰ μὴ ἐγκατασταθῇ, μετὰ πάσης μάλιστα ἀνέσεως, ἡ ξένη θρησκευτικὴ προπαγάνδα ἐν χώρᾳ, ἐν τῇ ὁποίᾳ τοιαῦτα συμβαίνουν παράδοξα καὶ ἀντινομικά, ὅπου ἡ «ἐπίσημος» Ἐκκλησία τσελεῖ ὑπὸ ἀκήροκτον ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας διωγμὸν, καὶ ὅπου πᾶσα θωπεία ἐπιδαφιλεύεται εἰς πᾶν ἄλλο δόγμα πλὴν τοῦ τῆς «ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας»;

Ἄλλη εὐνοϊκωτάτη συνθήκη πρὸς διάδοσιν τῆς προπαγάνδας ἐν Ἑλλάδι εἶνε ἡ προσφυγικὴ δυστοχία. Ἡ ἐνδεία ἐν γένει εἶνε κακὸς σόμβουλος. Ἐὰν ὁ πλούσιος ἔχη τοὺς πειρασμοὺς του, καὶ ὁ πτωχὸς ἔχει τοὺς ἰδικούς του. Ὅταν ὅμως εἰς τὴν ἀπὸ τῆς ἐνδείας καὶ τῆς πείνης δυστοχίαν προστίθεται καὶ ἡ συμφορὰ ἢ προσφυγικὴ, ὁ πάσχων παλαίει κατὰ δευτοτάτης δοκιμασίας. Τὸ νὰ γεννηθῇ τις πτωχὸς μεταξὺ πτωχῶν καὶ δι' οἰονδήποτε λόγον νὰ ἔχη ἀνάγκη τῆς βοήθειας τῶν ἄλλων, εἶνέ τι τῶν συνήθων, καὶ φέρουσιν οἱ πτωχοὶ τὸν κληρὸν τῶν ἀγογγύστως. Τὸ ν' ἀνατραφῇ τις ὅμως ἐν σχετικῇ εὐμαρσίᾳ, νὰ ἀπολέσῃ τὴν περιουσίαν καὶ τὴν στέγην του καὶ τὰ πάντα, νὰ ἐκπατρισθῇ σὺν ὅλῳ τῆν ζωὴν του, νὰ ἐκτροχιασθῇ τσελεῖως ἀπὸ τὸν βιολογικὸν δρόμον του, νὰ ἀπολέσῃ προσφιλέστατα ὄντα κατὰ τὸν σκληρότερον τρόπον, νὰ ἀποβῇ ἀτόχρημα ράκος ζωῆς καὶ ἔρμαιον τῶν στοιχείων τῆς φύσεως ἐν τῷ μέσῳ εὐήμεροῦς καί, κατὰ τὸ πλεῖστον, ἀτόχρημα ὀργιαζομένης εἰς δαπάνας καὶ διασκεδάσεις κοινωνίας, — ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας, ὁ ἄνθρωπος περιστοιχίζεται ὑπὸ πλείστων καὶ σοβαρωτάτων κινδύνων, εὐάλωτος δ' ἀποβαίνει λεία οἰονδήποτε προσηλωτισμοῦ, σείοντος πρὸ αὐτοῦ τὸ δέλεαρ τῆς τροφῆς, τῆς κατοικίας καὶ τοῦ χρήματος. Καὶ ἰδοὺ ἔρχεται ἡ λατινικὴ ἢ ἡ προτεσταντικὴ προπαγάνδα καὶ μὲ μίαν ἀπλὴν ὑπογραφήν, τὴν ὁποίαν ζητεῖ παρὰ τοῦ οὕτω δοκιμαζομένου πρόσφυγος ὑπὸ τὰς ἐτοιμὰς ἐντόπους ὁμολογίας τῆς, ἐξασφαλίζει τὸ ταλαίπωρον θῆμά της ὅ,τι ὅ' ἀπετελεῖ δι' αὐτὸ διὰ παντὸς ἴσως ἀσύλληπτον ὄνειρον.

Τρίτην, τέλος, ἔνδειξιν τῆς εὐφορίας τοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους εἰς καρποὺς προσηλωτιστικοῦς ἀποτελεῖ, διὰ τοὺς ἐπήλυδας προπαγανδιστὰς τῆς παπικῆς σωτηρίας, ἡ ἑλληνικὴ καθ' ὅλου ἀβελτηρία καὶ ἐπιπολαιότης ὡς πρὸς τὰ ζητήματα τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως. Οἱ πατέρες τῶν διαφόρων μοναχικῶν ταγμάτων ἔχουν ἤδη πάντες πληροφρηθῇ, ὅτι οἱ Ἑλληνες γονεῖς τίσον πρόθυμοι εἶνε νὰ ἀποστέλλουν τὰ τέκνα των εἰς τὰς σχολὰς τῶν φράγκων καλογήρων καὶ καλογραιῶν, παρὰ τὰς σκληρὰς δοκιμασίας πολλῶν ἐξ αὐτῶν, ὥστε ὅλα τὰ ἐν Ἑλλάδι καθολικὰ σχολεῖα νὰ εἶνε ὑπερπλήρη Ἑλλήνων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν καὶ νὰ μὴ ἐξαρκοῦν εἰς τὴν

μεγάλην ζήτησιν. Εἰς τσαύτην λοιπὸν ζήτησιν, εἶνε φυσικὸν νὰ ἀνταποκριθῇ ἀνάλογος προσφορά, καὶ ἰδοὺ αὕτη ἀπὸ τῶν νέων ἐπιδρομέων.

Ἄλλ' οἱ ἐπιδρομεῖς οὗτοι δὲν περιορίζονται εἰς τὴν ἴδρυσιν σχολείων μόνον καὶ μοναστηρίων καὶ εἰς τινῶν παρομοίων ἄλλων καταστημάτων. Τὰ μέτρα ταῦτα, ὅσον-δήποτε καὶ ἂν πλουτίζουν τοὺς εὐσεβόφρονας φραγκοπατέρας, ἀπεδείχθησαν ἐν τούτοις ἀτελεσφόρητα δυσανάλογα πρὸς τὰς μέχρι τοῦδε καταβληθείσας προσπάθειας, διότι ὁ προσδοκώμενος ἀμητὸς τῶν συνειδήσεων ὑπήρξε πολὺ ἀσήμαντος. Τί σημαίνει ὁ προσηλωτισμὸς 5—10 παιδίων διὰ μίαν κολοσσιαίαν προπαγάνδαν, διὰ τὴν ὁποίαν τόση ἐνέργεια ἐξαντλεῖται;

Καὶ ταύτην τὴν φορὰν ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν ἄλλο σχέδιον : τὸ σχέδιον τῆς ἀλωπεκῆς. Οὐνίται, ἐπιδραμόντες τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐγκαθιδροθέντες μὲ ὄλην τὴν τὴν ἡσυχίαν ἐν μέσσις Ἀθηναίς, ἔπρξαν ἤδη ναόν, ἡμφισμένοι δὲ τὴν στολὴν τοῦ ὀρθοδόξου κλήρου, τελοῦντες τὰς ἱεροπραξίας των κατὰ τὸ ἑλληνικὸν τυπικὸν καὶ ὡς λειτουργικὴν γλῶσσαν μεταχειριζόμενοι τὴν ἑλληνικὴν, διὰ ταύτης τῆς ἀλωπεκῆς τῆς ὀρθοδοξίας προσπαθοῦν νὰ στρατολογήσουν ἀφελεῖς ἐκ τοῦ ὀρθοδόξου ποιμνίου.

Αὕτη εἶνε ἡ κατάστασις, τὴν ὁποίαν ἐμελέτησε καλῶς; καὶ ἀνεμέτησεν ἡ ἀλλόθρησκος θρησκευτικὴ προπαγάνδα, κατάστασις ἀπὸ πάσης ἐπόψεως λυπηρὰ. Βεβαίως ἡ Ἐκκλησία θὰ πράξῃ τὸ καθήκον της, καὶ ὁ κληρὸς ὀφείλει νὰ διανοίξῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνοπίπτων πιστῶν, διαφωτίζων αὐτοὺς διὰ συνεχῶν διδασκαλιῶν περὶ τῶν τεκταινομένων καὶ ἀποκαλύπτων τὰ ὑπὸ τὴν ἀλωπεκὴν τῆς ὀρθοδοξίας βυσοδομούμενα ὑπὸ τῶν φράγκων καλογήρων καὶ καλογραιῶν εἰς βάρος τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἄλλὰ καιρὸς, νομίζομεν, νὰ ἀφυπνισθῇ καὶ ἐξεγερθῇ αὐτὸς ὁ λαός, πρωτοστατούντων τῶν παρ' ἡμῖν θρησκευτικῶν σωματείων. Ἐὰν ἡ ἐπίσημος πολιτεία οὐ μόνον ἀδιαφορῇ, ἀλλὰ καὶ συνεργῇ εἰς τὴν καταπολέμησιν τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας, αὕτη δέ, διαρκῶς πληττομένη ἀπὸ τὴν Πολιτείαν, αἰσθάνεται τὰς δυνάμεις της ἀνεπαρκεῖς ν' ἀνταποκριθῇ πρὸς τὸν προορισμὸν της, ὁ λαὸς ὀφείλει ἐξεγειρόμενος νὰ διαμαρτυρηθῇ καὶ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸ παλλάδιον τῆς πίστεώς του, ἀντιδρῶν κατὰ πάσης ξενικῆς ἐπιβουλῆς κατὰ παντὸς ὅ,τι ἀπ' αἰώνων τηρεῖ καὶ περιέπει ὡς ἱερώτερον καὶ σωτηριώτερον.

Γ. Π.

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ ΜΗΝΟΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

21	{	Ἀποστ. ΚΑ' Κυρ. Ἀδελ. Ἐιδότες ὅτι οὐ δικαιούται... (Γαλ. 2,16+20)
	{	Εὐαγγ. Κυριακῆς μετὰ τὴν Ὑψωσιν: (Μαρκ. 8,34—9,1) Ἐωθινὸν Γ' Ἦχος πλ. Α'
23	{	Ἀποστ. ΙΕ' Κυρ. Ἀδελ. Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους... (Β' Κορ. 4,6-15)
	{	Εὐαγγ. Κυριακῆς Α' Λουκᾶ: Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔστως ὁ... (Λουκ. 5,1-11)
		Ἐωθινὸν Δ' Ἦχος πλ. Β'

ΟΜΙΛΗΤΙΚΟΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΑ

Τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς

(Κυριακὴ μετὰ τὴν Ὑψωσιν.—21 Σεπτεμβρίου)

«Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, εἰὰ κερδίσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;» (Μαρκ. 8,36.37).

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.—Ὀλίγοι εἶναι δυστυχῶς οἱ σκεπτόμενοι σήμερον δι' ὅτι πολυτιμότερον ἔχομεν, τὴν ψυχὴν. Φροντίζομεν περὶ ἀποκαταστάσεως, περὶ οικονομικῆς ἀνεξαρτησίας, περὶ ἐξασφαλίσσεως ὀλικῆς εὐμερίας καὶ καλοζωίας, διότι νομίζομεν ὅτι αὐτὰ εἶναι τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα ἐγγυῶνται εἰς ἡμᾶς καλὸν μέλλον... Καλὰ ταῦτα, ἴσως διὰ μέλλον βραχὺ... Τίνα σημασίαν ἔχουσιν ὁμως διὰ τὸ αἰώνιον μέλλον; ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ Α'. Σπουδαιότης τοῦ ἔργου τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς. Β'. Τὰ ἐμπόδια. Γ'. Τὰ μέσα τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΟΤΟΝ.—Σπουδαιότης τοῦ ἔργου τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς.

Αὕτη καταφαίνεται:

I. Ἐξ ἀετῆς ταύτης τῆς πολυτιμότητος τοῦ πρὸς ὃ ἀναφέρεται ἀντικειμένον· ὁ κόσμος ὀλόκληρος, κερδιζόμενος παρά τινος, εἶναι ἀνωφελής, ὅταν ἀπόλλοιται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. «Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, εἰὰ κερδίσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;»

II. Ἐκ τῶν ἐπακολουθησῶν συνεπειῶν: 1.—Ὅταν ἡ ψυχὴ μου σωθῇ, ἔχω σώσει τὸ πᾶν. 2.—Ὅταν ἡ ψυχὴ μου χαθῇ, ἔχω χάσει τὸ πᾶν.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.—Τὰ ἐμπόδια εἰς τὸ ἔργον τῆς ψυχικῆς σωτηρίας.

I.—Ἡ ἀδράνεια, ἥτις 1.—ἀφίνει τὰ πάντα νὰ ἔρχωνται μοιρολατρικῶς.

2.—δίδει ἕδαφος εἰς τοῦ πειρασμοῦ τὰς δολοπλοκίας,

II.—Αἱ πλάναι, αἷτινες 1.—διαστρέφουσι τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις.

2.—παραπλανῶσι τὴν θέλησιν εἰς ἀντιχριστιανικὰς πράξεις.

III.—Τὰ πάθη, αἷτινα 1.—Διαφθείρουσι νοῦν καὶ καρδίαν,

2.—Παρασύρουσιν εἰς τὸ κακὸν ἔργον, ἀνάγνωσμα, θέαμα.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ.—Τὰ μέσα ἐν τῷ ἔργῳ τῆς ψυχικῆς σωτηρίας.

—1. Ἡ προσήκουσα ἐκτίμησις τῶν αἰώνιων ἀγαθῶν.

—2. Ἡ ὀρθὴ καὶ πραγματικὴ ἀντίληψις τῶν κοσμικῶν ἀγαθῶν (πρόσκαιρον).

—3. Κοινωνία τῆς θείας χάριτος, τῆς διὰ τῶν Μυστηρίων παρεχομένης.

—4. Ἡ καλὴ καὶ θεάρεστος χρῆσις τοῦ χρόνου: μελέτη τοῦ θείου Νόμου, συμμόρφωσις πρὸς αὐτόν, ἀποστροφή καὶ πόλεμος κατὰ παντός ἀντιχριστιανικοῦ ἀναγνώσματος, θεάματος, ἀκούσματος, πράξεως... Ὁ Χριστὸς νὰ εἶναι τὸ φῶς καὶ ὁ ὀδηγὸς ἐν τῷ βίῳ τούτῳ.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.—Ἐως πότε θὰ ἀπατώμεθα; ἡ ζωὴ ἡμῶν εἶναι βραχεῖα· τὰ δὲ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου τούτου, ὅσην ἀξίαν καὶ ἂν ἔχωσιν, ὅσον πολυτίμητα καὶ ἂν ὑποτεθῶσιν, δὲν εἶναι προσωρισμένα νὰ μᾶς ἀκολουθήσωσιν. Ἐὰν ἡ πρὸς τὸν ἄφρονα πλοῦσιον φωνὴ τοῦ Θεοῦ « ἃ δὲ ἡτοίμασας τίνι ἔσται; » ἐνήχησιν εἰς τὰ ὠτα ἡμῶν, δὲν θὰ παριστάμεθα μάρτυρες καὶ δὲν θὰ ἡμεθα θύματα τῶσιν κοσμικῶν φροντίδων καὶ ἀπολαύσεων... Ἄς μὴ ἐξαντλώμεν τὴν δραστηριότητα ἡμῶν περὶ τὸ «φάγωμεν καὶ πλωμεν» καὶ περὶ τὸν ὑπεσκελισμὸν τοῦ πλησίον· διανοίγεται εὐρὺ διὰ πάντα πεδῖον δράσεως ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ οἰκογενείᾳ, ἵνα ἀναπτύξῃ πᾶσαν ἐνεργητικότητα ὑπὲρ τῆς διαδόσεως καὶ ἐφαρμογῆς τῶν διδασκῶν τοῦ Ἐδωγγελλίου· τοιαύτη ἐργασία εἶναι μέγα κεφάλαιον πρὸς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς.

E. I. K.

ΕΙΣ ΤΟ ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

(ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΞ ΑΓΓΛΙΑΣ)

B'

Ἀφοῦ ἡ πρὸς διδασκαλίαν καθωρισμένη ὥρα συμπληρώθη καὶ τὰ διατειχίσματα ἐκ νέου ἤρθησαν καὶ τὰ παιδιά ἔλα μαζί ἐψάλαν τοὺς τελευταίους τῶν ὕμνων καὶ προσέφεραν ἕκαστον τὴν δεκάραν τοῦ ὑπὲρ τῶν πτωχῶν καὶ ἐξήλθον ἐκ τοῦ Σχολείου ἀλαλάζοντα καὶ πηδῶντα, ὁ εὐπατρίδης ἱερεὺς μὲ ὠδήγησεν εἰς τὸ πρεσβυτερεῖόν του, ὅπου ἐκαθήσαμεν ὀλίγον νὰ συνδιαλεχθῶμεν, ροφῶντες συγχρόνως τὸ ἀπαραίτητον τίτιν μας. Ἡ συνομιλίᾳ, φυσικῶς τῷ λόγῳ, περιεστράφη περὶ τὰ Κοριακὰ σχολεῖα τῆς Ἀγγλίας, περὶ τῶν ὁποίων ὁ εὐγενὴς ὀμιλητὴς μου μ' ἐπληροφόρησε περίπου τὰ ἐξῆς:

—Ἡμεῖς οἱ Ἀγγλικανοὶ ἔχομεν σήμερον ἀκράδαντον πεποίθησιν, ὅτι τὰ Κοριακὰ ἢ Κατηχητικὰ Σχολεῖα ἔχουν τὰς ρίζας τῶν βαθυτάτας ἐν τῇ ἀγ. Β βίβλῳ καὶ συνάδει ἢ χρῆσις τῶν πληρέστατα πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Εἰς τὸ λα' κερ. τοῦ Δευτερονομίου (καὶ ἐδῶ ἡνοίξε τὴν πρὸ αὐτοῦ Ἀ. Γραφήν ὁ ἱερεὺς καὶ ἀνέγνωσε) ἀπαντῶσι τάδε: «Καὶ ἐνετείλατο Μωϋσῆς... Ἐν τῷ συμπορεύεσθαι πάντα Ἰσραὴλ ὀφθῆναι ἐνώπιον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξῃται Κύριος, ἀναγγώσεσθε τὸν νόμον τοῦτον ἐναντίον παντός Ἰσραὴλ εἰς τὰ ὠτα αὐτῶν, ἐκκλησιάσας τὸν λαόν, τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ ἔκγονα ... Καὶ ἀκούσονται ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου. Καὶ οἱ Υἱοὶ αὐτῶν, ὃ οὐκ οἶδασιν, ἀκούσονται· καὶ μαθήσονται φοβεῖσθαι Κύριον τὸν Θεόν σου πάσας τὰς ἡμέρας, ὅσον

αυτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς.» Συμφώνως τῇ ἐντολῇ ταύτῃ, τῇ δικτατορίᾳ τῆν ἐν παιδείᾳ καὶ νοσησίᾳ Κυρίου ἐκπαίδευσιν ἕσπον τῶν ἐνηλίκων, ἕσπον καὶ τῶν **Υἱῶν** καὶ **Ἐκγόνων** αὐτῶν, ὅχι μόνον ἡ παλαιὰ Συναγωγὴ, κατὰ τὴν τοῦ Ταλάμουδ μαρτυρίαν, ἀπέστειλε πενταετῆ καὶ δεκαετῆ τὰ παιδιά τῆς εἰς τοὺς ραββίνους διὰ νὰ διδάχθωσιν ἐξ ἀπελῶν ὀνόχων τὸν Νόμον, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία πάντοτε συνεδούσε τὴν πνευματικὴν ἀναγέννησιν μετὰ τῆς κατηχητικῆς διδασκαλίας, ὡς μαρτυροῦν καὶ αἱ σεβαστά ἐκείνη κατηχητικαὶ Σχολαί, περὶ ὧν ἡ Ἐκκλ. Ἱστορία μᾶς πληροφορεῖ, καὶ ὁ 19ος τῆς Πενθέκτης κανὼν. Δὲν ἀναφέρω τὰ ὀνόματα Κλήμεντος τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ Κυρίλλου τοῦ Ἱεροσολύμων, ὡς πασίγνωστα. Σὰς ἐνθυμίζω μόνον, ὅτι, ὅταν Γρηγόριος ὁ Φωτιστὴς ἐφόρτευσεν ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ τὸν Χριστιανισμόν, ἔτρεχε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ εἰς τὴν Ἀρμενίαν ἰδρῶν Κατηχητικὰ σχολεῖα ὑπὲρ τῶν παιδίων.

Κατὰ τὴν Μεταρρυθμίαν (ἐξανακολληθεὶ λέγων ὁ ἱερεὺς) ὁ Λυθθηρος ἦτο ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἐφώναζεν: «Ὁ Θεὸς διὰ τῶν σχολείων συντηρεῖ τὴν Ἐκκλησίαν του». Ἀντεπεξέρχόμενος δὲ κατὰ τῶν Προτεστάντων Μεταρρυθμιστῶν ὁ Ρωμαιοκατόλικος ἀρχιεπ. Μιλάνου Κάρολος Βαρρομαίος, τὴν θρησ. Κατήχησιν τῶν παιδίων ἔλαβεν ὡς τὸ ἀποτελεσματικώτερον ὄπλον εἰς τὰς χεῖρας. Διὸ καὶ ἤθροισεν περὶ ἐκείτων τὰ παιδιά ὅλα τῆς ἐπαρχίας του καὶ διαίρεσας αὐτὰ εἰς τάξεις, καὶ θέσας ἐπὶ κεφαλῆς μὲν τῶν ἀρρένων λαϊκῶν ἐπιμελητὴν καὶ ἱερέα, ἐπὶ κεφαλῆς δὲ τῶν θηλέων ματρῶναν ἀξιοσέβαστον καὶ ἱερέα, πρῶτος αὐτὸς ἐπιστηματοποίησεν ἐν τῇ Λατινικῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν «Ἐπίμονον Κατήχησιν» (Catechisme de persévérance) ἣν ἔσπευσαν νὰ ἐγκολπωθοῦν καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι Λατίνοι ἐπίσκοποι, συνεχίζοντές τὴν θαυμασίως μέχρι τῶν ἡμερῶν μας.

Ἡ Ἀγγλικαν. Ἐκκλησία ἤδη ἀπὸ τοῦ 1603 ἐκάνονισεν ὅπως πᾶς ἱερεὺς διδάσκη τὴν νοσολαίαν ἐπὶ 1)2 τοῦλάχιστον ὥραν, ἀνὰ πᾶσαν Κυριακὴν καὶ ἑορτήν, τὴν Κυριακὴν προσευχὴν, τὰς Δέκα ἐντολάς καὶ τὸ Πιστεύω. Ἀλλὰ πόσον ὀλίγη προσοχὴ ἐδόθη εἰς τὴν διάταξιν ταύτην, ἀποδεικνύει ἡ κατὰ τὸν 17ον καὶ 18ον αἰῶνα ἐλθεῖν χαλάρωσις τοῦ θρ. εἰσθήματος ἐν Ἀγγλίᾳ, καθ' ἣς μάλιστα ἀντέτασσον οἱ θεολόγοι μας τὰ περίκλυφα κτῶν ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος ρητορικὰ κηρύγματα. Εἰς ἕνα ἀπλούστατον ἔμπορον καὶ δημοσιογράφον, τὸν Ροδέρταν Ρέιξ, ἐναπέκειντο νὰ γίνῃ ὁ τῶν νεωτέρων Κυριακῶν Σχολείων μας σκαπανεύς. Ἐπισκέπτετο οὗτος συχνάκις τὰς φυλακάς τῆς πατρίδος τοῦ Γλαυκεστέρης, διὰ νὰ φέρῃ παραμυθίαν εἰς τοὺς ἐκεῖ ἐγκαθειρκτους καὶ διόρθωσιν. Ἀλλὰ πλήρης ἀπογοητεύσεως παρατήρηει πόσον ἀδύνατος σχεδὸν ἦτο ἡ μεταλλαγὴ βίου διὰ τοὺς

ἐγγηράσαντας ἐν τῷ κακῷ. «Ἄς στραφῶ, εἶπεν, εἰς τὰ παιδιά διὰ νὰ προλάβω τὸ κακόν». Καὶ μετὰ 25 ἐτῶν ἀκάρπος ἐν τοῖς κατέργοις προσπαθείας, ἠκολούθει ἄλλον δρόμον: Συνέλεγεν ἀπὸ τῶν ἐργοστασίων ρυπαροῦς, βλασφήμους, ρακενδύτας, φθειριῶντας τοὺς μίρακας. Ἐλάμβανεν ἐκ τῶν περίξ καλυθῶν τὰ παρημελημένα παιδιά, ἀπηλπισμένους περὶ τῆς διορθώσεως τῶν γονέων των. Διήρχετο μετ' αὐτῶν ἡρακλείους ὥρας, καθαρίζων αὐτὰ καὶ διδάσκων. Καὶ κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα, βλέπων τὰ εὐχάριστα ἀποτελέσματά του: «Ἄρχισε ἀπὸ τὴν μόρφωσιν τοῦ παιδίου, Πρόλαβε τὸ κακόν, πρὶν ἢ εἶνε ἄρχῃ πλέον».

Εἰς τὸν Ρέιξ λοιπὸν αὐτὸν κορίως χρωστεῖ ἡ Ἀγγλία τὸ νεώτερον Κυριακὸν Σχολεῖον μὲ ὅλας τὰς εὐλογίας του. Αὐτὸς μαζί με τὸν ἐκεῖ ἱερέα Στόκ κατέβαλλον δυνάμεις ὑπερκαθάρτους, ἀρχίσαντες ἀπὸ ἕν μαγειρείον, ὅπου κατ' ἀρχὰς συνεκέντρωνον τὰ παιδιά καὶ τὰ ἔπλυνον καὶ τὰ ἐνέδουσαν καὶ τὰ ἐδίδασκον καὶ τῷ 1780 τὸ πρῶτον Κυρ. Σχολεῖον ἐν τῇ πατρίδι μου ἐλειτούργει. Καὶ συνήνητησαν μὲν ἐν πρώτοις ψυχρότητα, ὡς συναντοῦν ὅλα τὰ μεγάλα κινήματα, ἀλλ' ἤδη τῷ 1784 ὁ ἐπίσκοπος Λονδίνου Περτεὺς τοὺς ἐχειροκράτει διὰ τὸν ἀποστολικὸν τῶν ζήλων, ἄλλοι δὲ ὁμόφρονες των τοὺς ἐμιμοῦντο, οὕτως ὥστε εἰς 250,000 μαθητὰς εἶχον οἱ κατηχούμενοὶ των ἐπεκταθῆ μετὰ παρέλευσιν 4 καὶ μόνον ἐτῶν. Τὸ ὑπὸ τῶν Ρέιξ καὶ Στόκ οἰοθετηθὲν σύστημα ἦτο θεολογικόν. Οἱ διδάσκαλοι δηλ. τῶν Κυριακῶν Σχολείων ὄφειλον νὰ προσφέρουν δωρεὰν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς ἐξοπηρέτησιν τοῦ Κυρίου. Καὶ τὸ σύστημα τοῦτο μέχρι σήμερον ἀκολουθοῦμεν* μετὰ πολλῆς, δέξαι τῷ Θεῷ, καὶ εἰς διδάσκοντας καὶ εἰς διδασκόμενους καρποφορίας.

Ἐγὼ ἐπιβλέπω ἀπλῶς τὸ Κυρ. Σχολεῖον, ἐρχόμενος δόσκις αἱ περὶ τῶν μεγάλων φροντίδες μοὶ ἐπιτρέπουσαν, ἀλλὰ δὲν διδάσκω. Τὴν διδασκαλίαν κάμνει ὁ διευθυντὴς μετὰ τοὺς βοηθοὺς καὶ πρωτοσχόλους ἢ «μονίτορας». Πρωτόσχολοι δυνατόν νὰ εἶνε καὶ νέοι προτιμῶμεν ὅμως τὲς νεάνιδας, τὰς ἐχούσας ἡλικίαν κατωτέραν τῶν 20 ἐτῶν, διότι αὐταὶ φύσει εἶνε συμπαθέστεραι πρὸς τὰ παιδιά καὶ γινώσκουσι τὴν γλώσσάν των. Αὐταὶ συγχρόνως παρεκκολληθοῦν τὰς ἐν τῇ ἐνορίᾳ γεννήσεις καὶ βοηθοῦν εἰς τὴν τήρησιν ληξιαρχ. βιβλίου ἐν τῷ Κυρ. Σχολεῖῳ ἔνθα ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν νεογεννητῶν εἶνε ἀναγεγραμμένα· ἐλθόντος δὲ τοῦ παιδίου εἰς ἡλικίαν κατάλληλον, εἰδοποιοῦν τὸν ἀνάδοχόν του περὶ τοῦ καθήκοντός του, ὅπως προσπαθῆ τὸν ὑπ' αὐτοῦ βαπτισθέντα εἰς τὸ Κυρ. Σχολεῖον διὰ τὴν θρ. ἐκπαίδευσίν του. Καὶ ὅταν

*Ἐξαιρεσὶν ποιοῦνται οἱ διευθυνταὶ τῶν Κ. Σ. οἵτινες ἀπὸ τῶν χρόνων ἤδη τοῦ Ρέιξ ἡμεῖς δὲν διὰ μικροῦ τινας μισθοῦ.

πρώτην φοράν ἔν παιδίον εἰσέρχεται εἰς τὸ Κ. Σχολεῖον, τότε πλέον καταγράφεται ἐπισημῶς, καὶ τὰ ἄλλα παιδιά, τὸ ὑποδέχονται φάλλοντα πρὸς τιμὴν τοῦ «ὕμνον τῆς καταγραφῆς». Ἐν περιπτώσει δὲ μετοικεσίας, τὸ ἔν Κορ. Σχολεῖον εἰδοποιεῖ τὸ ἄλλο, ἵνα ἔκείνο συνεχίσῃ τὸ ἔργον τοῦ πρώτου ἐπὶ τοῦ μετοικοῦντος.

Ὡς πρὸς τὴν μέθοδον, μερικὰ σημεῖα μένουσιν ἀκόμῃ ἀκαθόριστα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μου. Εἰς μερικὰ Κυρ. Σχολεῖα θάσιν τίθεται ἡ Βίβλος, εἰς ἄλλα ἡ Κατήχησις. Ἐγὼ συνδυάζω ἐνταῦθα συναμφοτέρα, διότι εἶμαι τῆς ιδέας ὅτι ἡ παρεχομένη εἰς τὰ παιδιά θρ. διδασκαλία πρέπει νὰ μὴ εἶνε ἀκαθόριστος δογματικῶς. Ἐπίσης διχάζονται παρ' ἡμῖν αἱ γνώμαι περὶ τοῦ ἔως ποῦ πρέπει νὰ προχωρήῃ ἡ ἀπομνημόνευσις καὶ ἔως ποῦ νὰ ἐξέλθῃ τὰ συμπεράσματά της ἢ ἀτενέργεια τοῦ παιδίου. Ἄλλ' αἱ ἀμφισβητήσεις αὗται ἱκανῶς τελευταίως ἠπλουστεύθησαν ὑπὸ τοῦ ἐν Λονδίῳ Ἰνστιτούτου τῶν Κυρ. Σχολείων τῆς Ἀγγλ. Ἐκκλησίας, ἀπὸ 50ετίας λειτουργοῦντος ὑπὸ ἐπισκοπικῆν ἐπίβλεψιν, καὶ τοῦ ἐν Βλάκχθ Κολλεγίου τοῦ Ἀγ. Χριστοφόρου. Ἀμφοτέρα οὐ μόνον μᾶς τροφοδοτοῦν μὲ τοὺς παιδαγωγικωτέρους διευθυντάς τῶν Κυρ. Σχολείων μας, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἐπὶ τούτῳ ἐκδόσεων των, οἷα τὰ «Μαθήματα» καὶ ὁ «Κατήχητής» μᾶς ὑποδεικνύουσιν ἐκάστοτε τὰς ὑπὸ τῆς κτηθείσης πείρας ἀποδειχθείσας ὡς λυσιτελεστέρας μεθόδους.

Ἐκ τῆς Ἀγγλίας τὸ Κυρ. Σχολεῖον μεταφορτέσθη εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ὅπου συμπεριέλαβε πάσας τὰς τάξεις, ἀντιθέτως πρὸς ἡμᾶς, οἷτινες, ἀκολουθοῦντες τὸν δρόμον τοῦ Ράιτς, ἀποτεινόμεθα κυρίως πρὸς τὰ τέκνα τῶν ἐργατικῶν τάξεων. Μετὰ τῆς Ἀμερικῆς δὲ υἰοθέτησαν τὸ Κυρ. Σχολεῖον ἡ Δανία, ὅπου ἡ εἰς αὐτὸ φέρτησις εἶνε διὰ νόμου ὑποχρεωτικὴ ἢ Γερμανία, ὅπου πρὸ τοῦ πολέμου ἠριθμοῦντο περὶ τὰς 10,000 Κ. Σχολεῖα ἢ Σουηδία, ὅπου τὰ Κ. Σχ. ἤρχισαν λειτουργοῦντα ἀπὸ τοῦ 1851 ἢ Ὁλλανδία, ἐν ἣ σήμερον ὑπάρχουσιν περὶ τὰς 2,000 Κ. Σχ. καὶ ἄλλαι χώραι.

Κατὰ τὰς τελευταίας Στατιστικὰς (καὶ ἐδῶ πάλιν ἠνοιξεν ἐν βιβλίῳ ὁ ἱερεὺς) εἰς μόνας τὰς ἀγγλοφώνους χώρας, τὴν Ἀγγλίαν δηλ. καὶ Ἀμερικὴν, ὑπάρχουσιν σήμερον λειτουργοῦντα.

263,000 Κατήχητ. Σχολεῖα, ἐν οἷς διδάσκαυσι

2,500,000 διδάσκαλοι, πρὸς

24,000,000 μαθητάς.

Ἰούλιος 1924

Κ. Κ

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

— Διὰ πράξεως ὑπ' ἀριθμ. 29438 τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ὑπὸ χρονολ. 8 Αὐγούστου 1924, παρέχεται ἡ ἄδεια εἰς εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν, ὅπως προβῇ εἰς τὴν συλλογὴν ἐροάνων, μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1924, μεταξὺ τῶν κατοίκων τῶν χωρίων τοῦ τέως δήμου Ἀπεραντίων, καὶ τῶν πλησιοχώρων τέως δήμων Ἀργαίων, Ἀργαίων, Εὐρυτανίας, Ἀργιθέας, Καρδίτσης καὶ Ἰδομένης Βάλτου ὑπὲρ τῆς κατεδαφίσεως καὶ ἐκ θεμελίων ἀνεγέρσεως τοῦ ἐν Λεπιανοῖς (Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας) ἱεροῦ ναοῦ τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Λαμιανοῦ, ὅστις ἔνεκα τῆς παλαιότητός του καὶ ἐπισυμβάντος σεισμοῦ κατέστη ἔτοιμος ὁρροπος.

— Διὰ Διατάγματος ὑπὸ χρον. 17 Αὐγούστου ἔ. ἔ. τὸ χωρίον Φειδακίων, τέως δήμου Παμφείας τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπακτίας, ἀποσπώμενον ἐκ τῆς ἐνορίας τοῦ χωρίου Γόλιανης κλπ., ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν.

— Δι' ἐτέρου ταυτοχρόνου Διατάγματος, τὸ χωρίον Μπισμπάρδιον τέως δήμου Ἄριος, τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας, ἀποσπώμενον ἐκ τῆς ἐνορίας τοῦ χωρίου Μεσοποταμίας, ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν.

— Διὰ Διατάγματος ὑπὸ χρονολ. 26 Αὐγούστου ἔ. ἔ., τὸν Ταμίαν τοῦ Γεν. Ἐκκλ. Ταμείου, ἀπόντα ἢ καλυόμενον πέρα τῶν δέκα ἡμερῶν, ἀναπληροῖ εἰς εἰσηγητῆς τοῦ Ταμείου τούτου, κατόπιν προτάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὑποβαλλομένης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πρὸς ἔγκρισιν.

— Δι' ἐτέρου Διατάγματος ὑπὸ χρονολ. 17 Αὐγούστου ἔ. ἔ., τὸ χωρίον «Νέον Ἀργύριον» τέως δήμου Ἀπεραντίων, τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας, ἀποσπώμενον ἀπὸ τῆς ἐνορίας Ραυτοπούλου, ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν μὲ ἐνοριακὸν ναὸν τὸν τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων.

— Διὰ ἄλλου ταυτοχρόνου Διατάγματος, τὰ χωρία Ὀλγα καὶ Μαρκόπουλον, τέως δήμου Μυρουντιῶν, τῆς Μητροπόλεως Ἠλείας, ἀποσπώμενα ἐκ τῆς ἐνορίας τοῦ χωρίου Τραγανοῦ, ἀποτελοῦσιν ἰδίαν ἐνορίαν.

— Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Πολύκαρπος περιοδεύει ἀπὸ μηνὸς ἀνὰ τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ἐπ' εὐλογία καὶ διδασκαλίᾳ τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ. Διήλθεν ἤδη πολλὰ χωρία τῶν τέως δήμων Ἡραίας καὶ Θελοπούσης. Συναντήσας εἰς πολλὰ χωρία πολλοὺς παρανόμως ζῶντας, ἐπενέφερον αὐτοὺς εἰς τὴν κατάστασιν τῆς νομιμότητος.

— Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ τῆς Ἰ. Μονῆς Προυσοῦ, ὅτι μετὰ δίμηνον περιοδεῖαν ἀνὰ τοὺς τέως δήμους Ναυπακτίας, Πελονήης, Κλεπαίδος, Ὀφιορείας, Καρπενκάνου καὶ Εὐρυτανίων ἀφίκετο εἰς τὴν Ἰ. Μονὴν Προυσοῦ ἐπὶ τῇ πανηγύρει τῆς 23 Αὐγούστου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας κ. Ἀμβρόσιος. Ἡ Α.Σ. πανταχοῦ δι' ὧν διήλθε χωρίων ἐγγίγνετο δεκτὴ μετὰ πολλῶν ἐνδείξεων σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης, εὐλογοῦσα τοὺς χριστιανούς, δι-

πρώτην φοράν ἔν παιδίον εἰσέρχεται εἰς τὸ Κ. Σχολεῖον, τότε πλέον καταγράφεται ἐπίσημως, καὶ τὰ ἄλλα παιδιά, τὸ ὑποδέχονται φάλλοντα πρὸς τιμὴν τοῦ «ἔμνον τῆς καταγραφῆς». Ἐν περιπτώσει δὲ μετοικεσίας, τὸ ἔν Κυρ. Σχολεῖον εἰδοποιεῖ τὸ ἄλλο, ἵνα ἐκείνο συνεχίσῃ τὸ ἔργον τοῦ πρώτου ἐπὶ τοῦ μετοικοῦντος.

Ὡς πρὸς τὴν μέθοδον, μερικὰ σημεῖα μένουσιν ἀκόμη ἀκαθόριστα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μου. Εἰς μερικὰ Κυρ. Σχολεῖα θάσις τίθεται ἡ Βίβλος, εἰς ἄλλα ἡ Κατήχησις. Ἐγὼ συνδυάζω ἐνταῦθα συναμφοτέρα, διότι εἶμαι τῆς ἰδέας ὅτι ἡ παρεχόμενη εἰς τὰ παιδιά θρ. διδασκαλία πρέπει νὰ μὴ εἶνε ἀκαθόριστος δογματικῶς. Ἐπίσης διχάζονται παρ' ἡμῖν αἱ γνώμαι περὶ τοῦ ἕως ποῦ πρέπει νὰ προχωρή ἡ ἀπομνημόνευσις καὶ ἕως ποῦ νὰ ἐξάγῃ τὰ συμπεράσματά τῆς ἡ ἀτενέργεια τοῦ παιδίου. Ἄλλ' αἱ ἀμφισβητήσεις αὗται ἱκανῶς τελευταίως ἠπλουστεύθησαν ὑπὸ τοῦ ἐν Λονδίῳ Ἰνστιτούτου τῶν Κυρ. Σχολείων τῆς Ἀγγλ. Ἐκκλησίας, ἀπὸ ὕστερας λειτουργοῦντος ὑπὸ ἐπισκοπικὴν ἐπίβλεψιν, καὶ τοῦ ἐν Βλάκχηθ Κολλεγίου τοῦ Ἀγ. Χριστοφόρου. Ἀμφοτέρα οὐ μόνον μᾶς τροφοδοτοῦν μὲ τοὺς παιδαγωγικωτέρους διευθυντάς τῶν Κυρ. Σχολείων μας, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἐπὶ τοῦτφ ἐκδόσεών των, οἷα τὰ «Μαθήματα» καὶ ὁ «Κατήχητής» μᾶς ὑποδεικνύουσιν ἐκάστοτε τὰς ὑπὸ τῆς κτηθείσης πείρας ἀποδειχθείσας ὡς λυσιτελεστέρας μεθόδους.

Ἐκ τῆς Ἀγγλίας τὸ Κυρ. Σχολεῖον μετεφωτεύθη εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ὅπου συμπεριέλαβε πᾶσας τὰς τάξεις, ἀντιθέτως πρὸς ἡμᾶς, οἷτινες, ἀκολουθοῦντες τὸν δρόμον τοῦ Ρέϊξ, ἀποτείνόμεθα κυρίως πρὸς τὰ τέκνα τῶν ἐργατικῶν τάξεων. Μετὰ τῆς Ἀμερικῆς δὲ υἰοθέτησαν τὸ Κυρ. Σχολεῖον ἡ Δανία, ὅπου ἡ εἰς αὐτὸ φαιτήσις εἶνε διὰ νόμου ὑποχρεωτικὴ ἡ Γερμανία, ὅπου πρὸ τοῦ πολέμου ἠριθμοῦντο περὶ τὰς 10,000 Κ. Σχολεῖα ἡ Σουηδία, ὅπου τὰ Κ. Σχ. ἤρχισαν λειτουργοῦντα ἀπὸ τοῦ 1851 ἡ Ὁλλανδία, ἐν ἣ σήμερον ὑπάρχουσιν περὶ τὰς 2,000 Κ. Σχ. καὶ ἄλλαι χώραι.

Κατὰ τὰς τελευταίας Στατιστικὰς (καὶ ἐδῶ πάλιν ἠνοιξεν ἔν βιβλίον ὁ ἱερὸς) εἰς μόνας τὰς ἀγγλοφώνους χώρας, τὴν Ἀγγλίαν δηλ. καὶ Ἀμερικὴν, ὑπάρχουσιν σήμερον λειτουργοῦντα.

263,000 Κατήχητ. Σχολεῖα, ἐν οἷς διδάσκουσι

2,500,000 διδάσκαλοι, πρὸς

24,000,000 μαθητάς.

Ἰούλιος 1924

Κ. Κ

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

— Διὰ πράξεως ὑπ' ἀριθμ. 29438 τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ὑπὸ χρονολ. 8 Αὐγούστου 1924, παρέχεται ἡ ἄδεια εἰς εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν, ὅπως προβῇ εἰς τὴν συλλογὴν ἐράνων, μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1924, μεταξὺ τῶν κατοίκων τῶν χωρίων τοῦ τέως δήμου Ἀπεραντίων, καὶ τῶν πλησιοχώρων τέως δήμων Ἀργαίων, Ἀργαίων, Εὐρυτανίας, Ἀργιθέας, Καρδίτσης καὶ Ἰδομένης Βάλτου ὑπὲρ τῆς κατσαφίσεως καὶ ἐκ θεμελίων ἀνεγέρσεως τοῦ ἐν Λεπιανοῖς (Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας) ἱεροῦ ναοῦ τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, ὅστις ἔνεκα τῆς παλαιότητός του καὶ ἐπισυμβάντος σεισμοῦ κατέστη ἐτοιμόροπος.

— Διὰ Διατάγματος ὑπὸ χρον. 17 Αὐγούστου ἔ. ἔ. τὸ χωρίον Φειδακίων, τέως δήμου Παμφείας τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπακτίας, ἀποσπώμενον ἐκ τῆς ἐνορίας τοῦ χωρίου Γόλιανης κλπ., ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν.

— Δι' ἑτέρου ταυτοχρόνου Διατάγματος, τὸ χωρίον Μπισμπάρδιον τέως δήμου Ἄριος, τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας, ἀποσπώμενον ἐκ τῆς ἐνορίας τοῦ χωρίου Μεσοποταμίας, ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν.

— Διὰ Διατάγματος ὑπὸ χρονολ. 26 Αὐγούστου ἔ. ἔ., τὸν Ταμίαν τοῦ Γεν. Ἐκκλ. Ταμείου, ἀπόντα ἢ κωλύμενον πέρα τῶν δέκα ἡμερῶν, ἀνακληροῦ εἰς εἰσηγητῆς τοῦ Ταμείου τούτου, κατόπιν προτάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὑποβαλλομένης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πρὸς ἔγκρισιν.

— Δι' ἑτέρου Διατάγματος ὑπὸ χρονολ. 17 Αὐγούστου ἔ. ἔ., τὸ χωρίον «Νέον Ἀργύριον» τέως δήμου Ἀπεραντίων, τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας, ἀποσπώμενον ἀπὸ τῆς ἐνορίας Ραυτοπούλου, ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν μὲ ἐνοριακὸν ναὸν τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων.

— Διὰ ἄλλου ταυτοχρόνου Διατάγματος, τὰ χωρία Ὀλγα καὶ Μαρκόπουλον, τέως δήμου Μυρτωντίων, τῆς Μητροπόλεως Ἠλείας, ἀποσπώμενα ἐκ τῆς ἐνορίας τοῦ χωρίου Τραγανοῦ, ἀποτελοῦσιν ἰδίαν ἐνορίαν.

— Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Πολύκαρπος περιοδεύει ἀπὸ μηνὸς ἀνὰ τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ἐπ' εὐλογία καὶ διδασκαλίᾳ τοῦ ποιμενίου αὐτοῦ. Διήλθεν ἤδη πολλὰ χωρία τῶν τέως δήμων Ἠραίας καὶ Θελοπούσης. Συναντήσας εἰς πολλὰ χωρία πολλοὺς παρανόμως ζῶντας, ἐπενέφερεν αὐτοὺς εἰς τὴν κατάστασιν τῆς νομιμότητος.

— Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ τῆς Ἱ. Μονῆς Προυσοῦ, ὅα μετὰ δίμηνον περιοδείαν ἀνὰ τοὺς τέως δήμους Ναυπακτίας, Πελονής, Κλεπαίδος, Ὀφιοπέας, Καρπενκάνου καὶ Εὐρυτανίων ἀφίκετο εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Προυσοῦ ἐπὶ τῇ πανηγύρει τῆς 23 Αὐγούστου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας κ. Ἀμβρόσιος. Ἡ Α.Σ. πανταχοῦ δι' ὧν διήλθε χωρίων ἐγένετο δεκτὴ μετὰ πολλῶν ἐνδείξεων σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης, εὐλογοῦσα τοὺς χριστιανούς, δι-

δάσκουσα και νουθετούσα έκασταχοῦ τὰ δέοντα. Ἡ Α.Σ. ἐξακολουθοῦσα τὴν περιοδείαν τῆς θὰ ἐπισκεφθῆ τοὺς τόκους δήμους Ἀγραιῶν καὶ Ἀπεραντίων, θὰ ἐπανέλθῃ δὲ εἰς τὴν ἔδραν τῆς Μητροπόλεως περὶ τὰ τέλη Σεπτεμβρίου, ἵνα παραστῆ εἰς τὰς ἐργασίας τῆς τῆ 1 Ὀκτωβρίου συνερχομένης ἐν Ἀθήναις Ἱεραρχίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἐκ τῶν ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου δημοσιευθέντων ἐγγράφων, σχετικῶς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν Ρώσων προσφύγων ἀρχιερέων, πληροφορούμεθα τὴν στάσιν τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως ἀπέναντι τῆς ἐν Κάρλοβιτς τῆς Γιουγκοσλοβίας ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἐδρευούσης, αὐτοκαλουμένης δὲ «Ἀρχιερατικῆς Συνόδου τῆς Ρωσικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Ἐξωτερικοῦ», ἀναμειγνυμένης εἰς ζητήματα γενικωτέρας ἐκκλησιαστικῆς φύσεως καὶ μάλιστα εἰς ζητήματα τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ρωσικῆς Ἐκκλησιαστικῆς παροικίας. Ἡ Ἱερά Σύνοδος τοῦ Οἴκουμ. Πατριαρχείου διὰ πράξεως αὐτῆς τῆ 30 Ἀπριλίου 1924, ἐνέκρινεν ἵνα ἀνακοινωθῆ ἀρμοδίως τοῖς Ἱεράρχαις τούτοις ὅτι ἐν ξένη Ἐκκλησιαστικῇ περιοχῇ (ὑπαρξίς καὶ λειτουργία Ρωσικῆς Συνόδου παρὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἱερῶν Κανόνων προβλεπομένην οὐδεμίαν κανονικὴν ὑπόστασιν δύναται νὰ ἔχη καὶ ὅτι ἐπομένως ὀφείλει ὡς τάχιστα νὰ διαλυθῆ, συμφώνως ἄλλως τε καὶ πρὸς τὴν πρὸ πολλοῦ ἀνακοινωθείσαν ὁμοίαν ἀπόφασιν καὶ ἐντολήν τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Μόσχας κ. Τύχωνος. Ταῦτοχρόνως δ' ἐνεκρίθη ὅπως ἡ ἀπόφασις αὕτη τῆς Ἱεραῆς Συνόδου περιέλθῃ εἰς γνῶσιν τῶν ἐν Μόσχᾳ Ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Βελιγραδίου, προσεπιδηλουμένου ἅμα αὐτοῖς ὅτι ἡ ἐν Κάρλοβιτσίῳ αὐτοπιλοφορουμένη «Ἀρχιερατικῆ» Σύνοδος τῆς Ρωσικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Ἐξωτερικοῦ οὐδέποτε ἔλαβεν εὐλογίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς ἐνάσκησιν συνοδικῆς ἐξουσίας ἐπὶ τῶν Ρώσων τοῦ Ἐξωτερικοῦ καὶ ὅτι οἱ ἐν Σερβίᾳ καὶ ἐν ἄλλαις ἐκκλησιαστικαῖς περιφερείαις εὐρισκόσκινομένοι Ρῶσοι Ἱεράρχαι οὐδεμίαν κέκτηνται κανονικὴν ἀρμοδιότητα πρὸς ἐνάσκησιν ποιμαντορικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν δικαιομάτων καὶ καθηκόντων ἐν ταῖς περιφερείαις ταύταις.

—Ἐκ τῶν αὐτῶν ἐγγράφων πληροφορούμεθα ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος τῶν Πατριαρχείων ἐδείχθη εὐμενῆς ὥστε ἐὰν ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ρωσικὴ Παροικία ἤθελε καὶ ἠδύνατο νὰ συντηρῇ ἴδιον Ἀρχιερατικῶς Προϊστάμενον ἐκ τῶν ὁμοειδῶν αὐτῆς, ἠδύνατο αὕτη νὰ ἀποταθῆ εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως καὶ νὰ ζητήσῃ τοιοῦτον ἐκ τῶν δυναμένων νὰ ἀναλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην. Ὁ Ἀρχιερεὺς ὅμως οὗτος θὰ ἦτο ἄπλοῦς Ἀρχιερατικῶς προϊστάμενος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, χωρὶς νὰ ἔχη δικαίωμα μῆτε νὰ ὀργανώσῃ παρ' ἑαυτῷ Ἀρχιερατικὰ Συμβούλια, μῆτε νὰ ἀσκῆ οἰανδήποτε αὐτοτελεῆ διοικητικὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἐξουσίαν.

—Διὰ Διατάγματος ὑπὸ χρονολ. 28 Αὐγούστου ἐ. ἐ. ἐπικυροῦται ἡ ἀπόφασις τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου περὶ ἀποκαταστά-

σεως τοῦ Μητροπολίτου κ. Σπυρίδωνος εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Ἰωαννίνων καὶ παραγγέλλεται εἰς ἀπάσας τὰς ἐν τῷ Κράτει Ἀρχάς, ἵνα ἀναγνωρίζωσιν αὐτὸν ὡς τοιοῦτον καὶ χορηγῶσιν αὐτῷ, ἐντὸς τῆς ἀρμοδιότητός τῆς ἐκάστη, πᾶσαν δυνατὴν εὐκολίαν καὶ συνδρομὴν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἑαυτοῦ καθηκόντων, συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας, ἀπονέμουσαι αὐτῷ καὶ τὰς εἰς τὸν ἱερόν βαθμὸν του ἀνηκούσας τιμὰς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Κατ' εἰδήσεις ἐξ Ἱεροσολύμων, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης κ. Δαμιανὸς ἐποίησατο ἐκκλησίαν πρὸς τοὺς ἐν τῷ ἔξωτερικῷ Ἑλληνας ὅπως προσέλθωσιν οὗτοι οἰκονομικῶς ἀρωγοὶ πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων, οὐαῖνος καὶ ἐκθέτει τὴν δυσχερῆ οἰκονομικὴν θέσιν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Κατὰ πληροφορίας ἐκ Βελιγραδίου, ἀπὸ τῆς 26 μέχρι τῆς 28 λήξαντος μηνὸς Αὐγούστου ἐτελέσθησαν μετὰ πολλῆς ἐπισημότητος ἐν Ἱπείῳ τῆς Σερβίας πανηγυρικαὶ ἑορταὶ ἐπὶ τῇ ἐνθρονίσει τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου τῆς ἐν Σερβίᾳ Ἐκκλησίας κ. Δημητρίου. Παρέστησαν ὁ Βασιλεὺς, ἡ Κυβέρνησις καὶ τὸ Κοινοβούλιον. Τὸν Πατριάρχην ἐνεθρόνισεν ὁ Βασιλεὺς εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦ Πέτς, ὅπου φυλάττεται ὁ Θρόνος τῶν Σέρβων Πατριαρχῶν. Αἱ τελεταὶ ἔφερον χαρακτηριστῆρα ζωηρᾶς ἐθνικῆς ἐκδηλώσεως, ἐπισφραγίζουσας τὴν ἔνωσιν πάντων τῶν Νοτιοσλαύων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑΣ

Κατ' ἀσφαλεῖς ἡμῶν πληροφορίας, προσπάθειαι καταβάλλονται ἐν Τσεχοσλαβικῇ πρὸς ἐπίτευξιν ἐνιαίας Τσεχικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐν Τσεχοσλοβικῇ σήμερον ὑπάρχουσι τρεῖς ὁμάδες ὀρθοδόξων. Ἡ ἀρχαιότερα ἰδρύθη τῷ 1863, ὅτε οἱ Τσέχοι πατριῶται Greg καὶ Sladwsky ἐταύτιζον τὴν Ὀρθοδοξίαν πρὸς τὸν θρίαμβον τῶν πανσλαβιστικῶν ἰδεῶν. Ἡ ἄλλη ὁμάς ἐν Καρπαθορωσσίᾳ ἔχει ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ὑπὸ τοῦ Οἴκουμ. Πατριάρχου χειροτονηθέντα Τσέχον Ἀρχιεπίσκοπον Σεβ. Σαββάτιον. Ἡ τρίτη, τέλος, ὁμάς συνετάχθη περὶ τὸν ἐπίσκοπον Gorayd Pavlik. Σύντριες αὗται αἱ ὁμάδες τείνουσι νὰ ἐνωθῶσι πρὸς ἴδρυσιν μιᾶς Τσεχοσλοβακικῆς Ἐκκλησίας, ἵνα ἀπώτερον ἀνακηρύξωσι αὐτὴν Πατριαρχεῖον.

Κατὰ νεωτέρας ἡμῶν ἐκ Τσεχοσλοβακίας εἰδήσεις, συνεκροτήθη περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰουλίου ἐν Velehrad ἐκκλησιαστικὸν συνέδριον, καθ' ὃ ἐλήφθη ἀπόφασις ὅπως παρακληθῆ τὸ Οἰκουμ. Πατριαρχεῖον ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σαββατίου καὶ τοῦ παρὰ τῷ συνεδρίῳ ἀντιπροσώπου τοῦ Σερβικοῦ Πατριαρχείου Ἐπισκόπου Ναϊσσοῦ Λοσιθέου, ἵνα εὐνοήσῃ τὴν ὑπαγωγὴν τῆς ἐν τῇ Καρπαθορωσσίᾳ Ὀρθοδόξου Ἐπισκοπῆς εἰς τὸ Σερβικὸν Πατριαρχεῖον, ὅποτε καὶ θὰ ἐπραγματοποιεῖτο ἡ ὑπὸ τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας ἀναγνώρισις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καρπαθορωσσίας Σεβ. Σαββατίου.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚῃ

—Κατὰ τὴν συγκροτηθεῖσαν ἐν Βοστώνῃ ἀπὸ τῆς

27—29 μηνός Μαΐου ἔ. ἔ. Συνέλευσιν τῆς ἐπισκοπῆς Βοστώνης ἐλήφθησαν, καθ' ἃ ἐκ τοῦ Ἀμερικανικοῦ τύπου πληροφοροῦμεθα, αἱ ἀκόλουθοι ἀποφάσεις :

1) Νά ἀνατεθῆ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὅπως ἐκπονήσῃ ὁμοίομορφον Καταστατικὸν δ' ὅλας τὰς Κοινοτήτας, ὅπερ ἐθεωρήθη λίαν χρήσιμον καὶ ἀπαραίτητον διὰ τὴν καλυτέραν διοίκησιν τῶν Κοινοτήτων καὶ τὴν σκοπιμότητα τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν. 2) Νά καθορισθῶσιν ἐνοριακαὶ περιφέρειαι, κατόπιν ἐκθέσεως ἐκάστου ἐφημερίου περὶ τῶν ὁρίων τῆς ἐφημερίας του καὶ δι' εἰδικῆς συνεννοήσεως τοῦ Ἐπισκόπου μεθ' ἐκάστης ἐνορίας. 3) Νά ἰδρυθῆ ἰδιαιτέρον ἐξ ἱερέων Συμβούλιον παρὰ τὸν Ἐπίσκοπον διὰ τὸν διορισμὸν, τὰς μεταθέσεις καὶ τὰς παύσεις τῶν ἱερέων. 4) Νά καταβληθῆ προσπάθεια ἐκ μέρους τῶν Ἐπισκόπων καὶ εἰδικῶν παιδαγωγῶν, πρὸς δημιουργίαν ὁμοίομορφου συστήματος ἐκπαιδεύσεως τῶν Ἑλληνοπαίδων εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, τὴν Ἱστορίαν καὶ τὰ θρησκευτικά. 5) Νά ἀρχίσῃ ἀμέσως καὶ ἐκ τῶν ἐνότων ἡ λειτουργία τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων διὰ προσωπικῆς διδασκαλίας τῶν παίδων ὑπὸ τῶν ἱερέων, εἴτε εἰς μεταμεσημβρινήν τινα ὥραν, εἴτε τὴν Κυριακὴν, πρὸ ἢ μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, ἐπαφισμένου εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς νὰ μεριμνήσῃ περὶ βαθμιαίας ἐφαρμογῆς ὁμοίομορφου συστήματος. 6) Νά ἀναβληθῆ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ σύστασις τοῦ θεσμοῦ τῆς ἐσωτερικῆς ἱεραποστολῆς, χάριν τῶν στερουμένων ἐκκλησιῶν παροικιῶν, ὡς καὶ ἡ ἴδρυσις ὀργανοτροφείου, λόγῳ ἐλλείψεως πόρων, ἀλλὰ νὰ πραγματοποιηθῆ εὐθύς ὡς τὰ οἰκονομικὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιτρέψωσιν. 7) Νά ἀνασταθῆ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ λειτουργία τῆς Ἱερᾶς Σχολῆς τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, λόγῳ ἐλλείψεως πόρων, καίτοι ἡ χρησιμότης αὐτῆς ἀνομολογεῖται παρὰ πάντων, διὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ ἱεροῦ κλήρου, ἀντ' αὐτῆς δὲ ἡ συνέλευσις προτείνει νὰ δοκιμασθῆ τὸ σύστημα τῆς ἰδρύσεως ὑποτροφίων παρ' ἐκάστη Ἐπισκοπῆ, ἢ διὰ τῆς συστάσεως τοῦ θεσμοῦ τοῦ βοηθοῦ ἱερέως εἰς τὰς εὐπορωτέρας Κοινοτήτας, ἀντὶ μικροῦ μισθοῦ, πρὸς τριετὴ ἐν Ἀμερικῇ συμπλήρωσιν θεολογικῶν σπουδῶν, λαμβανομένων τῶν σπουδαστῶν τούτων ἐκ τῶν πτυχιούχων τῆς θεολογίας καὶ κατόπιν ἐπισήμου διαγωνισμοῦ καὶ μαρτυρίας περὶ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς εὐσεβείας αὐτῶν. 8) Νά ἐνισχυθῆ οἰκονομικῶς ἡ Ἐπισκοπὴ πρὸς λυσιτελεστέραν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς, τὸ μὲν διὰ τῆς διατηρήσεως τῶν ἄχρι τοῦδε καθιερωμένων πόρων ἐκ τῶν πιστοποιητικῶν τῶν βαπτίσεων καὶ τῶν ἀδειῶν τῶν γάμων, τὸ δὲ διὰ βαθμιαίας παιθοῦς πασῶν τῶν Κοινοτήτων, πρὸς παροχὴν, ἀναλόγως τῶν πόρων των, μηνιαίου ἐπιδόματος, ὡς πράττουσιν ἡ Ρωσικὴ Ἐκκλησία καὶ πᾶσαι αἱ μὴ ὀρθόδοξοι τοιαῦται. 9) Νά καταβληθῆ προσπάθεια πρὸς ἐκδόσιν ἰδιαιτέρου περιοδικοῦ ὄργανου τῆς Ἐκκλησίας. 10) Νά συστηθῆ ἰδιαιτέρα διαρκῆς φιλανθρωπικὴ Ἐπιτροπὴ ἐν ἐκάστη παροικίᾳ πρὸς μόνιμον ἐνάσκησιν τῆς χριστιανικῆς φιλανθρωπίας ὑπὲρ τῶν ἀτυχούντων μελῶν αὐτῆς. 11) Νά καταρτισθῆ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἰδιαιτέρα ἐξ εἰδικῶν Ἐπιτροπῆ, ἣτις μετὰ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἐπισκόπων νὰ ἐκπο-

νήσῃ γενικοὺς κανονισμοὺς διὰ τὴν διοίκησιν τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησίας κατὰ τοὺς ἱεροὺς Κανόνας καὶ κατὰ τοὺς νόμους τῆς χώρας. 12) Εἶτα ἡ Συνέλευσις προσέβη εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν μελῶν τοῦ περὶ τὴν Ἐπισκοπὴν Συμβουλίου ἐν γενικῷ δὲ ψηφίσματι, περὶ διαφόρων γενικῶν ἠθικῶν ἀρχῶν καὶ σκοπῶν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν Ἀμερικῇ, ἐψήφισεν ὅπως διαβιβασθῆ ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ ἀφοσίωσις τῆς Συνελεύσεως πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἡ εὐχὴ ὅπως τοῦτο ἐν τῇ μερίμνῃ του ὑπὲρ πασῶν τῶν ἐν διασπορᾷ Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν προβαῖνον περαιτέρω, ἐνεργήσῃ δεόντως, ὅπως πᾶσαι αἱ ἐπὶ μέρους Ὀρθόδοξοι ἐθνικαὶ ἐκκλησίαι τῶν Ρώσων, Σύρων κτλ. ἐνωθῶσιν ὀργανικῶς εἰς μίαν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ἐν Ἀμερικῇ, ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην πνευματικὴν ἐποπτείαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἀντιπροσωπεύθησαν ἐν τῇ Συνελεύσει ταύτῃ 21 Κοινοτήτες. Ἐκ τῶν ἀντιπροσώπων ἦσαν 21 κληρικὰ μέλη καὶ 10 λαϊκά.

NEA BIBLIA

Σπυρίδωνος Παγανέλη. «Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος» (Ἀθήναι 1924 σελ. 560).— Εἶδεν ἐσχάτως τὸ φῶς νέον προῖον τῆς γραφίδος τοῦ γνωστοῦ λογιῶ κ. Σπυρίδωνος Παγανέλη, τέως Διευθυντοῦ τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης. Τὸ ἔργον τοῦτο, ἄριστα ἐκτετυπωμένον καὶ ἐπὶ ἐκλεκτοῦ χάρτου, τιμᾷ ὄντως τὴν νεοελληνικὴν λογοτεχνίαν καὶ ἀναμφιβόλως θὰ καταλάβῃ ἐπίλεκτον θέσιν ἐν τῇ παγκοσμίῳ φιλολογίᾳ. Ἐν αὐτῷ ὁ συγγραφεὺς, μὲ τὸ γλαφυρὸν καὶ συναρπάζον ὄψος του, μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς πλουσίας φαντασίας του, μὲ τὴν θερμότητα τῆς πίστεώς του, μὲ τὰς πλήρεις ἐνδιαφέροντος παραεκβάσεις του, αἱ ὁποῖαι δὲν παραβιάπτουν τὴν συνοχὴν τοῦ ὅλου, κατώρθωσε νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς λαμπρὰν εἰκόνα τῆς δράσεως τοῦ «ἱεροῦ καὶ αἰωνίου» Ἀποστόλου Παύλου διατελῶν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ πρὸς αὐτὸν θαυμασμοῦ καὶ ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τοῦ χαρακτῆρός του. Τὸ ἔργον τοῦτο συνιστῶμεν θερμῶς εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν.

—Τὸ ζήτημα τῶν Ρώσων προσφύγων Ἀρχιερέων : Ἐγγραφα δημοσιεύμενα ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἐν Κωνσταντινουπόλει. 1924 (σελ. 46). Δημοσιεύονται τὰ κυριώτερα ἐκ τῶν εἰς τὸ τελευταίως γεννηθὲν ζήτημα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει προσφύγων Ἀρχιερέων ἀναφερομένων ἐγγράφων, ἵνα ἐννοηθῆ οὐ μόνον κατὰ πόσον ὁ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ εὐρισκόμενος προσφυγικὸς ρωσικὸς κλήρος ἐνήργει κανονικῶς καὶ ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ιδιότητος αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ κατὰ πόσον εἶναι δίκαιος ὁ ὑπ' αὐτοῦ προκληθεὶς θόρυβος πρὸς ἐπίρριψιν μομφῆς κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐπὶ ἀντικανονικῇ ἢ ἀφιλαδέλφῳ πρὸς αὐτὸν στάσει.

—Ἐπὶ τοῦ αἵδεσ. Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Χρυσοκαστριωτίσσης Κωνσταντίνου Γ. Ζερβοῦ ἀγγέλλεται ἡ προσεχὴς ἐκδοσις «Ἐρμηνείας εἰς τὸν ὕμνον: τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβίμ» τοῦ Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου, ἐκ χειρογράφου τοῦ ΙΖ' αἰῶνος.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Ἀθήναις
Ἱερᾶς Μονῆς τῶν Ἀσωμάτων Πετρακῆ

Προκηρύττει ὅτι :

Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν, ἕξωθι τοῦ παρὰ τὴν ὁδὸν Μητροπόλεως (ἐν Ἀθήναις) ναυδροῦ ἢ Ἁγία Λύναμις, ἐνεργηθῆσεται πλειοδοτικὴ δημοπρασία διὰ τὴν ἐκποίησιν τοῦ ἐλαιοκάσπου τῆς ἐφετεινῆς ἐσοδείας τῶν κτημάτων τῆς Μονῆς Χεροτσακοῦλι—Νταοῦ Πεντέλη κ.λ.π.

Οἱ ὄροι εὐρίσκονται κατατεθειμένοι ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις γραφεῖῳ τῆς Μονῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Αὐγούστου 1924.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον

Ἀρχιμ. Ἰωάν. Χρύσης

« Νικόλαος Γεωργιάδης

« Παρθένιος Ροδόπουλος

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Λευκάδι Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Γεωργίου.

Προκηρύσσει ὅτι,

Ἐκτίθησαν εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποίησεως ἐνεργηθησομένην τῇ 14ῃ Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ., ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥρα 10ῃ π. μ. μέχρι τῆς 12ῆς ἐν Καραῖ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Β. Μπουρσινού καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς, οἱ ἐν τῇ θέσει Λευκάδι περιφερίας Καραῖς κείμενοι ἀγροὶ τῆς Μονῆς Ἁγίου Γεωργίου.

Ὡς πρώτη προσφορὰ ὀρίζεται δραχ. 28,000.

Οἱ βουλόμενοι νὰ συναγωνισθῶσι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ὄρων τῆς διακηρύξεως ἐν τῷ Γραφεῖῳ τῆς Μονῆς.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ἁγίου Γεωργίου τῇ 8ῃ Αὐγούστου 1924 Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον, Θ. Ι. Φριμεντίνης, Θ. ἱερ. Σ. Βλάχος.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ τέως Δήμου Κλεωνῶν Ἱερᾶς Μονῆς ἢ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου ἐπιλεγομένης Φανερωμένης, διακηρύττει ὅτι ἐκτιθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποίησεως, πέντε χιλιάδες ὀκτάδες γλεβόκους, παραχθησομένου κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, ἐκ τῶν ἐν τῇ περιφερειᾷ Ἀλαμάνος κειμένων ἀμπέλων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Φανερωμένης, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὄρων τῆς ὁμοιριθμοῦ τῆ παρούση ἡμετέρας σφραγῆς ὑποχρεώσεων. Ἡ δημοπρασία τῆς προκειμένης ἐκποίησεως ἐνεργηθῆσεται ἐν Χιλιμοδιῳ τῶν Κλεωνῶν, τὴν 14ῃν ἑλεσομένου μηνὸς Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν εἰς τὸν συνήθη τῶν δημοπρασιῶν τόπον καὶ ἀπὸ ὥρας 10 12 π. μ. ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Κλεωνῶν Δημητρίου Δ. Μπαχταλιᾶ ἢ παντὸς ἀρμοδίου Συμβολαιογράφου καὶ ἐνὸς μέλους τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Φανερωμένης τῇ 29 Ἀυγούστου 1924. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον, Ἀμβρόσιος Ἀνδριτσας, Ἰωακίμ Γκούμας.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱ. Μονῆς Βουτουμᾶ
Δηλοποιεῖ ὅτι

Τὴν 7, 14, 21 Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥρα 10-12 π. μ. ἐνεργηθῆσεται ἐν Καλαμπάκῃ καὶ εἰς τὸν συνήθη τῶν δημοπρασιῶν τόπον πλειοδοτικὴ δημοπρασία περὶ ἐκποίησεως 12 αἰγῶν, δύο τραγῶν, καὶ ὀκτὼ βετουλιῶν τῆς Μονῆς, ὑπὸ τοὺς ὄρους καὶ ὑποχρεώσεις τῆς ταῦταριθμοῦ διακηρύξεως.

Πρώτη προσφορὰ δι' ὅλα τὰ ἄνω ζῶα ὀρίζεται τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 3000.

Ἐν Βουτουμᾷ τῇ 22 Αὐγούστου 1924

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον Ἀρχιμ. Μελέτιος Καρανίκας,
Χριστόφορος Σαλέπης Μοναχός, Παρθένιος Τόλιας Μοναχός.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Φανεῷ Ἱ. Μονῆς Ἁγίου Γεωργίου

Διακηρύττει ὅτι

Τὴν 28ην τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ., ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥρα 3-4 μ. μ. ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Φανεοῦ Εὐάγ. Φούγια καὶ ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπῳ τῆς κωμοπόλεως, Γκούρας, ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποίησεως εἰς (1) ἡμίονος τῆς Μονῆς, κατὰ τοὺς ὄρους τῆς διακηρύξεως ἡμῶν. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Μονῆς. Πρώτην προσφορὰν ὀρίζομεν δραχ. 500.

Μονὴ Φανεοῦ τῇ 28 Αὐγούστου 1924.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον Παρθένιος Σιτματόπουλος,
Εὐθύμιος Ράπτης, Γεννάδιος Πιττας.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σπηλαίου ἐν Κοίμησις τῆς Θεοτόκου προκηρύττει ὅτι Ἐκτιθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν περὶ τετρατετοῦς ἐνοικιάσεως οἱ ἀγροὶ τῆς Μονῆς κείμενοι ἐν τῇ θέσει Κόγια, Κρίκη, Βρωτομάνη καὶ Τζηγημέα Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθῆσεται ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ χωρίου Σπηλαίου τὴν 7ην τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου, ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥρα 10—12 π. μ. συμφωνῶς πρὸς τοὺς ὄρους τῆς ὑπὸ σημερινὴν χρονολογίαν συγγραφῆς ὑποχρεώσεων, τῆς ὁποίας ἀντίγραφον εὐρίσκεται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Μονῆς, ἐνθα οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνονται νὰ λάβωσι γνῶσιν. Ὁ μέλλων νὰ συναγωνισθῆ ἐν τῇ δημοπρασίᾳ θέλει καταθέσει τὸ 1/10 τοῦ ἐτησίου μισθώματος καθὼς καὶ ἀξιόχρεον ἐγγυητὴν. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Σπηλαίου τῇ 20ῃ Αὐγούστου 1924 Ὁ Ἡγούμενος Ἱερ. Χρῆστος Πέτρον.

"ΕΚΚΛΗΣΙΑ,,

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΒΑΛΛΑΔΟΣ
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ } ΕΣΤΕΡ. ΔΡΧ. 30—ΕΣΤΕΡ. ΦΡ. ΧΡ. 30
ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΔΟΛΛ. 3
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
† ΚΕΡΚΥΡΑΙ ΚΑΙ ΠΑΕΩΝ ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ
† ΚΑΡΥΣΤΙΑΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΝΑ
Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου
Γραφεῖα: Μέγαρον Ἀρχιεπισκοπῆς, Φιλοθέης 6, Ἀθήναι

Τύποις "Φοίνικες,, Σταδίου 38, Ἀθήναι